Literatura catalana

Bartomeu Rosselló-Pòrcel (lectures anteriors)

Exercicis · 9 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic. Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2016 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 3 (Opció B)

3. Comenteu el poema «Només un arbre, a la vorera, porta…», pertanyent a la secció «Rosa secreta» del llibre *Imitació del foc*, de Bartomeu Rosselló-Pòrcel. Tingueu en compte, sobretot, aquests aspectes (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

***a*)** La mètrica i l'estructura del poema (podeu fer una paràfrasi de cada part).

***b*)** El tema del poema i la mena de relació que el poeta estableix amb la natura i, especialment, amb el mar.

***c*)** El sentit simbòlic dels elements naturals (l'arbre, el mar i l'aigua, les planúries).

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Només un arbre, a la vorera, porta…

A Amàlia Tineo

Només un arbre, a la vorera, porta
el tremolor del mar, i el frec de fulles
retorna el benefici de les ones.
Les roques mortes en arenes mortes
viuen només uns brins d'herba poruga.
Mar foll de gris i verd i força d'aire:
trenca cristalls sobre la costa blana!
Aprèn l'ombra llunyana, blava i blanca,
dels núvols plens de vent i pròdigs d'ales.
Només en mi pots créixer més i estendre
més pura sal, més amagada pedra,
i encara retrobar-te en camins foscos
per balenes remotes i algues velles.
Però jo m'he perdut en les planúries
que han oblidat la dansa, el crit de l'aigua,
entre alzines i roures, entre llunes
sense rius, sense pous, sense ones altes.

La Magdalena, agost 1934

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

2. PAU 2016 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 3 (Opció A)

3. Comenteu el poema «A Mallorca, durant la Guerra Civil», de Bartomeu Rosselló-Pòrcel, pertanyent a la secció «Rosa secreta» del llibre *Imitació del foc*. Tingueu en compte, sobretot, aquests aspectes (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

a) La mètrica i l'estructura del poema.

b) El tema principal del poema en relació amb el fet històric al·ludit en el títol (també convé tenir en compte la data de composició).

c) El sentit dels dos versos finals i la relació amb el símbol del foc en l'obra de Rosselló-Pòrcel.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

A Mallorca, durant la Guerra Civil

Verdegen encara aquells camps
i duren aquelles arbredes
i damunt del mateix atzur
es retallen les meves muntanyes.
Allí les pedres invoquen sempre
la pluja difícil, la pluja blava
que ve de tu, cadena clara,
serra, plaer, claror meva!
Sóc avar de la llum que em resta dins els ulls
i que em fa tremolar quan et recordo!
Ara els jardins hi són com músiques
i em torben, em fatiguen com en un tedi lent.
El cor de la tardor ja s'hi marceix,
concertat amb fumeres delicades.
I les herbes es cremen a turons
de cacera, entre somnis de setembre
i boires entintades de capvespre.

Tota la meva vida es lliga a tu,
com en la nit les flames a la fosca.

Barcelona, setembre 1937

3. PAU 2016 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció B)

2. Expliqueu la simbologia del foc en la poesia de Bartomeu Rosselló-Pòrcel. Tingueu en compte el títol del seu llibre pòstum, *Imitació del foc*, i de dues de les seves parts («Fira encesa» i «Arbre de flames»).

[2 punts]

4. PAU 2015 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció B)

2. Enumereu i exemplifiqueu tres característiques importants d'*Imitació del foc*, de Bartomeu Rosselló-Pòrcel. Tingueu en compte les tres parts del llibre («Fira encesa», «Rosa secreta» i «Arbre de flames»).

[2 punts]

5. PAU 2015 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

OPCIÓ A

1. Expliqueu quatre característiques de la poesia de Bartomeu Rosselló-Pòrcel i poseu per a cadascuna un exemple provinent de la lectura dels seus poemes (us podeu referir a un poema concret, al títol d'un llibre o d'una part d'un llibre, o a una forma mètrica concreta).

[3 punts]

6. PAU 2015 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció A)

2. Alguns poemes de la secció «Fira encesa», del llibre *Imitació del foc*, de Bartomeu Rosselló-Pòrcel, imiten la poesia popular i tradicional. Enumereu dues característiques principals d'aquestes poesies (mètrica, temes, recursos verbals, etc.) i exemplifiqueu-les amb poemes de l'antologia.

[2 punts]

7. PAU 2014 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 3 (Opció A)

3. Comenteu el poema «En la meva mort», de Bartomeu Rosselló-Pòrcel, que pertany al recull *Imitació del foc*. Tingueu en compte, sobretot, aquests aspectes (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

a) El significat del poema.

b) El valor i el sentit del llenguatge simbòlic.

c) L'anàlisi formal i les principals figures retòriques.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

En la meva mort

Estic cansat de tu, domini fosc
i tempestat de flama.
M'exaltaré damunt els horitzons
i trauré les banderes al desert
de la darrera cavalcada.
Reina d'aquestes hores, ara véns
tota brillant, armada.
Inútil desesper del vespre! L'alba
i l'ardor temerari que m'encén
allunya les estrelles.

Madrid, març 1936

8. PAU 2014 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. Bartomeu Rosselló-Pòrcel només va publicar dos llibres en vida, *Nou poemes* (1933) i *Quadern de sonets* (1934). Comenteu-ne les característiques principals (els temes, els motius, etc.) i il·lustreu-les amb exemples.

[3 punts]

9. PAU 2014 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció B)

2. Tal com assenyala la bibliografia sobre Bartomeu Rosselló-Pòrcel, el foc és una de les imatges més recurrents i complexes de la seva obra poètica. Comenteu aquesta afirmació i il·lustreu l'anàlisi dels significats de la imatge del foc amb exemples extrets de la selecció de poemes que heu llegit.

[2 punts]